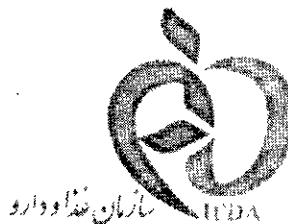

شماره: ۶۱۷۵۸ / ۶۵۵
تاریخ: ۱۳۹۹/۰۶/۳
پیوست: ندارد.....

معاون محترم علمی و فناوری ریاست جمهوری
وزارت محترم دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
ریاست محترم موسسه تحقیقات واکسن و سوم سازی رازی
ریاست محترم انسیتو پاستور ایران

ریاست محترم بنیاد برگت

روسای محترم دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور
مدیر عامل محترم کلیه شرکت‌های دارویی
ریاست محترم دانشگاه آزاد اسلامی
ریاست محترم دانشگاه صنعتی مالک اشتر
ریاست محترم دانشگاه پیام نور
ریاست محترم دانشگاه تربیت مدرس

موضوع: فراخوان ثبت و تولید ملی واکسن COVID-19

با سلام و احترام:

با توجه به مصوبه ستاد ملی واکسن COVID-19 و عطف به نامه های شماره ۶۴۵/۴۷۴۲۹ مورخ ۹۹/۰۵/۱۵ اداره کل نظارت بر امور دارو و مواد تحت کنترل و شماره ۹۹/۵/۲۶ مورخ ۹۹/۰۲/۲۰۰ داده شده معاونت محترم تحقیقات و فناوری وزارت متبوع، بدینوسیله به اطلاع کلیه شرکت‌های داروئی و مجموعه‌های مرتبط، نهادهای، موسسات، سازمانها، شرکت‌های دانش بینیان، مراکز تحقیقاتی و دانشگاه‌های سراسر کشور می‌رساند که درخواست‌های خود در زمینه تولید ملی واکسن COVID-19 را همراه با مستندات لازم حداقل تا پایان آذر ماه سال جاری به اداره کل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو ارائه نمایند.

لازم به ذکر است با توجه به اینکه هدف نهائی از این فراخوان ساخت، تولید و تامین واکسن COVID-19 و اطمینان از دسترسی به موقع آحاد مردم کشور به این واکسن در بازه زمانی پیش‌بینی شده می‌باشد، متقاضیان بایستی واجد سابقه و یا قابلیت ها و امکانات لازم برای تحقق اهداف این فراخوان باشند و مستندات مربوط به پیش‌بینی های انجام شده از مراحل اولیه توسعه دانش فنی تا مرحله ورود به بازار واکسن مورد نظر را به دقت و با ذکر جزئیات همراه با درخواست خود به اداره کل دارو ارسال نمایند. در این ارتباط توصیه می‌شود شرکت‌های دانش بینیان صاحب دانش فنی در قالب همکاری مشترک با مجموعه‌هایی که دارای امکانات مالی و تجهیزاتی بیشتر در این زمینه می‌باشند در این فراخوان شرکت نمایند.

نقشه راه متقاضیان تولید واکسن COVID-19، با رویکرد نظارتی اداره کل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو، به منظور دریافت مجوزهای قانونی از مرحله تحقیق و توسعه تا مرحله ورود به بازار به تفکیک و توالی ذکر شده به قرار زیر است:

۱. طراحی برنامه تحقیق و توسعه، (شامل معرفی فعالیت‌های تحقیقاتی صورت گرفته، در قالب توسعه دانش فنی واکسن، امکانات/پیش‌بینی های مالی و حمایتی، مراحل تولید نیمه صنعتی، صنعتی، ظرفیت تولید، feasibility study و ارزیابی های اقتصادی شامل نحوه تامین هزینه‌ها و پیش‌بینی قیمت تمام شده واکسن تولیدی و...).
۲. ارائه درخواست به اداره کل دارو و مواد تحت کنترل با عنوان شخصیت حقوقی ثبت شده بر اساس ضوابط جاری در اداره کل

تهران روپروری درب اصلی دانشگاه تهران، خیابان فخر رازی، نبش خیابان شهید وحید نظری، سازمان غذا و دارو

تلفن: ۰۹۱۴۷۱۵۳۱۱ کد پستی: ۶۶۴۶۷۲۶۸-۹ نمبر: ۱۳۱۴۷۱۵۳۱۱

www.fda.gov.ir

- دارو همراه با مستند برنامه تحقیق و توسعه (بند قبل).
۱. حضور در جلسه مشترک با اداره بیولوژیک اداره کل دارو پیرامون ارزیابی امکانات متقاضی و معرفی برنامه زمان بندی برای تولید محصول، انجام مطالعات پیش بالینی و بالینی و نهایی سازی پروژه.
  ۲. تشکیل فایل ثبت فراورده در حجم پایلوت و یا صنعتی در قالب فرمت بین المللی CTD (تمکیل بخش های موجود) براساس استاندارد های ICH (قابل دسترسی از طریق <https://ich.org>) و ارسال به اداره کل دارو جهت بررسی و ارزیابی های کیفی (پرونده CTD محصول پس از تشکیل در هر مرحله پس از تائید اداره کل دارو توسط متقاضی بروزرسانی و تمکیل می شود).
  ۳. هماهنگی جهت بازدید از سایت تولید و دریافت تائید شرایط سایت مطابق اصول GMP بر اساس راهنمای PIC/s.
  ۴. انجام مطالعات غیر بالینی پس از تثبیت روش تولید و کنترل کیفی فراورده در حجم پایلوت/ صنعتی براساس دستورالعمل های اداره بیولوژیک و کمیته ملی اخلاق در پژوهش و اخذ مجوزها و تائیدیه های لازم و ارائه نتایج جهت بررسی و ارزیابی های لازم به اداره بیولوژیک اداره کل دارو.
  ۵. هماهنگی جهت ارسال تمونه تولیدی برای بررسی و تائید آزمایشگاه کنترل غذا و دارو.
  ۶. ارائه برنامه و پروتکل فازهای ۱ و ۲ و ۳ مطالعات بالینی (به ترتیب و جداگانه) و درخواست صدور مجوز CTA برای انجام هر فاز بر اساس دستورالعمل های اداره مطالعات بالینی اداره کل دارو.
  ۷. هماهنگی جهت انجام بازدید GCP از سایت انجام مطالعات بالینی طی فازهای ۱ و ۲ و ۳ کارآزمائی بر اساس دستورالعمل های اداره مطالعات بالینی، اداره کل دارو.
  ۸. ارسال گزارش های فازهای ۱ و ۲ و ۳ مطالعات بالینی در هر مرحله بر اساس برنامه تائید شده و دستورالعمل های اداره مطالعات بالینی، اداره کل دارو جهت ارزیابی توسط آن اداره و اعلام جمع بندی ارزیابی انجام شده به کمیته ملی واکسن COVID-19.
  ۹. ارائه درخواست ورود واکسن به فهرست داروهای ایران (IDL) به دیپرخانه کارگروه بررسی و تدوین فهرست، پس از تائید گزارش مطالعات بالینی توسط کمیته ملی واکسن COVID-19.
  ۱۰. ارائه درخواست اخذ پروانه ثبت و مجوز ورود به بازار واکسن به اداره بیولوژیک اداره کل دارو جهت طرح در کمیسیون قانونی.
  ۱۱. ارائه درخواست ورود واکسن به فهرست داروهای ایران (IDL) به دیپرخانه کارگروه بررسی و تدوین فهرست، پس از تائید گزارش مطالعات بالینی توسط کمیته ملی واکسن COVID-19.
  ۱۲. ارائه درخواست اخذ پروانه ثبت و مجوز ورود به بازار واکسن به اداره بیولوژیک اداره کل دارو جهت طرح در کمیسیون قانونی تشخیص صلاحیت ساخت و ورود داروها و مواد بیولوژیک پس از ورود محصول به فهرست داروهای ایران (IDL).
  ۱۳. تولید صنعتی، آزاد سازی و توزیع واکسن براساس ضوابط اداره کل دارو و الزامات مرکز مدیریت بیماری های واگیر.
  ۱۴. پایش محصول در سطح عرضه و ارزیابی اینمنی واکسن بر اساس دستورالعمل های مرکز مدیریت بیماری های واگیر و انجام مطالعات بالینی تکمیلی (حسب لزوم) و ارسال گزارشات PSUR/PBRER بر اساس دستورالعمل های اداره مطالعات بالینی، اداره کل دارو.
- در ارتباط با مطالعات پیشگفت و نقشه راه ارائه شده موارد زیر یادآوری می گردد:
- راهنمای ثبت فراورده های بیولوژیک، اصول و مقررات GMP خطوط تولید، راهنمای انجام مطالعات پیش بالینی فراورده های بیولوژیک، و کلیه دستورالعمل ها و راهنمای های مرتبط با انجام مطالعات بالینی، و سایر ضوابط و مستندات مرتبط در سایت سازمان غذا و دارو به آدرس <https://fda.gov.ir> قابل دسترسی است.
  - کلیه مستندات ارسالی از سوی متقاضیان و در تمامی مراحل بایستی به شکل الکترونیک در فرمت word و pdf به اداره کل دارو ارسال شود و ارائه مستندات فیزیکی غیر قابل قبول می باشد.

شماره: ۶۱۷۵۸/۶۵۵
تاریخ: ۱۳۹۹/۰۶/۳
پیوست: بنداره

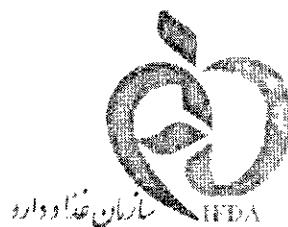
جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان
و آموزش پزشکی

- نقشه راه اعلام شده تنها مسیر مورد پذیرش توسط سازمان غذا و دارو جهت بررسی بروندۀ های مربوط به واکسن COVID-19 می باشد و هرگونه فعالیت خارج از مسیر تعیین شده در راستای توسعه واکسن COVID-19 فاقد وجاهت قانونی است و علاوه بر اتلاف سرمایه و وقت متقاضی، به عنوان اقدام به تهدید سلامت عمومی تلقی می گردد.
- به درخواست هائی که پس از مهلت زمانی تعیین شده (بیان آذر ماه سال جاری) به اداره کل دارو و مواد تحت کنترل ارائه شود به هیچ وجه ترتیب اثر داده نخواهد شد.

دکتر محمد رضا شانه ساز
معاون وزیر و رئیس سازمان غذا و دارو

شماره: ۶۶۵/۴۷۴۲۹
تاریخ: ۱۳۹۹/۰۵/۱۵
پیوست: نیدارد.....

مدیر عامل محترم کلیه شرکتهای تولیدکننده و واردکننده دارو

موضوع: فراخوان ثبت واکسن کرونا

با سلام و احترام؛

با توجه به ضرورت ایجاد آمادگی کافی و برنامه ریزی در مقابله با بحران ناشی از گسترش ویروس کرونا در جهان وبالطبع در کشور عزیzman ایران و موانع موجود برای دسترسی همه کشورها به واکسن احتمالی برای این بیماری و نقش مهم دولت ها در حمایت از نوآوری و تلاش متخصصین و پژوهشگران حوزه تولید واکسن وهمچنین لزوم امکان سنجی در خصوص تامین هر چه سریعتر واکسن COVID-19 مورد نیاز کشور، بدینوسیله از کلیه تولید کنندگان و وارد کنندگان دعوت می شود در **فراخوان ثبت این واکسن شرکت و امکانات تولید و یا واردات خود را باضمای مستندات اولیه برای بررسی بیشتر به این اداره کل اعلام نمایند.**

دکتر سید حیدر محمدی
مدیر کل امور کفر و مواد تحت کنترل

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی
وزارت بهداشت راه آهانه امور پزشکی
معاونت تحقیقات و فناوری

بسم الله الرحمن الرحيم

معاون محترم وزیر و رئیس سازمان غذا و دارو
 رئیس محترم مرکز فناوری های راهبردی و رئیس کارگروه اقتصاد زیستی ریاست جمهوری
 رئیس محترم دانشگاه صنعتی مالک اشتر
 وزارت دفاع و پژوهشی نیروهای مسلح
 رئیس محترم انسیتو پاستور ایران
 مدیر عامل محترم شرکت دارویی برکت
 ریاست محترم بنیاد برکت
 معاونت محترم علمی و فناوری ریاست جمهوری
 رئیس محترم موسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی
 رئیس محترم دانشگاه های علوم پزشکی کشور
 رئیس محترم سازمان انتقال خون ایران
 رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی ارشاد
 رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
 رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی تربیت مدرس
 رئیس محترم جهاد دانشگاهی
 رئیس محترم جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران
 رئیس محترم مرکز آموزشی، تحقیقاتی و درمانی قلب و عروق شهید رجایی
 رئیس محترم سازمان پزشکی قانونی کشور
 رئیس محترم دانشگاه پیام نور
 معاونین محترم تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

با سلام

احتراماً همانگونه که مستحضر هستید، انجام پژوهش‌های مداخله‌ای مرتبط با بیماری COVID-19 در قالب کارآزمایی‌های بالینی، مطابق با روند اجرای سایر پژوهش‌های بالینی و بر اساس دستورالعمل‌های اخلاق در پژوهش، ابتدا از نظر علمی و روش‌شناسی توسط یک شورای علمی-پژوهشی صلاحیت‌دار دانشگاهی و در صورت نایید، در کارگروه/ کمیته اخلاق در پژوهش معتبر از نظر اخلاقی بررسی و کد اختصاصی اخلاق در پژوهش از طریق سامانه ملی اخلاق برای آن صادر و طرح در سامانه ثبت کارآزمایی‌های بالینی ایران (IRCT) ثبت می‌گردد، که این روند

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی
وزارت بهداشت، درمان و آموزش
معاونت تحقیقات و فناوری

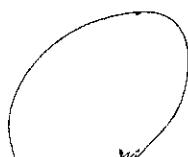
شماره ۷۰۰/۲۰۰:۴ .....
تاریخ ۱۳۹۹/۵/۲۶ .....
پوست ندارد .....

درخصوص واکسن‌ها نیز صادق می‌باشد. اما با توجه به حساسیت موجود درخصوص ساخت و بررسی اینمنی و اثربخشی واکسن‌ها و بهویژه واکسن‌های مؤثر جهت پیشگیری از ابتلا به بیماری کرونا، خواهشمند است به تمامی محققین، مراکز و مراجع ذی‌ربط تحت نظر خود دستور فرمایید که:

اولاً شروع فاز پیش بالینی (آزمایشگاهی و حیوانی) و تمامی فازهای بالینی واکسن، منوط به تایید پروپوزال مربوطه و اخذ کد اختصاصی اخلاق توسط یکی از کمیته‌ها/کارگروه‌های معتبر اخلاق در پژوهش که لیست آنها در سامانه ملی اخلاق در پژوهش‌های زیست-پژوهشی به آدرس (ethics.research.ac.ir) موجود می‌باشد، خواهد بود. در این زمینه در نظر گرفتن ضوابط مربوط به اینمنی زیستی به ویژه سطح مناسب اینمنی زیستی آزمایشگاه‌ها و اطمینان از عدم آلوده سازی محیط و افراد از اهمیت خاصی برخوردار است. انجام تحقیقاتی مانند کشت ویروس کرونا در مراکزی که فاقد آزمایشگاه‌های با سطح اینمنی استاندارد لازم برای این کار هستند، مطلقاً ممنوع است.

ثانیاً با توجه به حساسیت بسیار زیاد مطالعات واکسن، انجام هر گونه مطالعه انسانی واکسن کووبید-۱۹ صرفاً پس از اخذ تاییدیه کمیته ملی اخلاق در پژوهش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی میسر خواهد بود و مصوبه احتمالی سایر کمیته‌های اخلاق در پژوهش در این مورد فاقد اعتیار است. لازم است مراکزی که به مرحله کارآزمایی بالینی می‌رسند مستندات مربوط به آزمایش‌های پیش بالینی (آزمایشگاهی و حیوانی) و پروپوزال و پروتکل پیشنهادی برای مطالعه انسانی را به صورت محترمانه به دبیرخانه کمیته ملی اخلاق در پژوهش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی تحويل دهند تا پس از بررسی و هماهنگی با سایر ذی نفعان اصلی از جمله سازمان غذا و دارو مجوز انجام کارآزمایی بالینی صادر شود.

در پایان به استحضار می‌رساند هر گونه اطلاع‌رسانی و رسانه‌ای کردن دستاوردهای مربوط به تولید واکسن پس از تایید کمیته ملی اخلاق در پژوهش و ستاد کرونای کشور میسر خواهد بود.

دکتر رضا ملک‌زاده
معاون تحقیقات و فناوری